

การเขียนทับศัพท์วิชาการ

สมชัย บวรกิตติ

ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์

ราชบัณฑิตยสถาน

ผมสนใจงานขีดเขียนและชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก เริ่มออกหนังสือพิมพ์ของชั้นเรียนตั้งแต่อยู่มัธยมปีที่ ๑ และก็เขียนโน้มนเขียนนี้เรื่อยมา แต่ไม่เป็นชิ้นเป็นอัน จนกระทั่งไปศึกษาเพิ่มเติมที่ต่างประเทศ ได้มีโอกาสร่วมงานกับนักเขียนงานวิชาการมีชื่อในวงการแพทย์ท่านหนึ่ง คือ ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงอิดิธ เอ็ม. ลินคอล์น แห่งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้เริ่มงานขีดเขียนที่เป็นรูปธรรม มีบทความตีพิมพ์ในวารสารการแพทย์ชั้นนำของสหรัฐฯหลายเรื่อง^{๑-๔} และเมื่อกลับประเทศไทยแล้วก็ไม่เคยหยุดยั้งการเขียนรายงานและบทความทางวิชาการ. ในช่วงแรกเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แต่เมื่อไปรับงานบรรณาธิการวารสารการแพทย์ ๒ ฉบับ (จดหมายเหตุทางแพทย์ ของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย และวารสารศิริราช ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล) จึงต้องเปลี่ยนไปใช้ภาษาเขียนเป็นภาษาไทย. ในสมัยนั้นวารสารการแพทย์ไทยเกือบทั้งหมดรับตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษ. ต้นฉบับบทความภาษาไทยที่ส่งมาให้พิจารณาเพื่อตีพิมพ์นั้นมีความพิถีพิถันเป็นภาษาไทยปนภาษาอังกฤษแทบทุกบรรทัด แม้แต่ชื่อเรื่องเอง. ผมอาจเป็นคนประหลาดที่มีความรู้สึกรุนแรงมากเมื่อได้รับบทความที่มีภาษาผสม จึงพยายามชำระให้เป็นภาษาไทยล้วนๆ โดยพยายามบัญญัติศัพท์หรือถ้าจำเป็นก็ใช้ทับศัพท์. วิธีที่ผมชำระบทความได้รับการถ่ายทอดจากท่านศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์ ปฐมบรรณาธิการวารสารศิริราชที่มอบงานบรรณาธิการวารสารศิริราชให้. ท่านอาจารย์หม่ออวย (บรรดาแพทย์ชอบเรียกท่านเช่นนั้น) ได้วางหลักเกณฑ์การทับศัพท์วิชาการไว้อย่างสมเหตุสมผล^๕ (ดูบทความหลังคำชี้แจงการเตรียมต้นฉบับเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ) และได้เสนอศัพท์บัญญัติไว้จำนวนหนึ่ง. ผมได้ยึดวิธีการของท่านตลอดมา ด้วยความชื่นชมในอัจฉริยะและวิสัยทัศน์ของท่านอย่างสุดซึ้ง. สำหรับการใช้อักษรหมายวรรคตอนนั้นผมได้อาศัยบทความเสนอวิธีใหม่สำหรับใช้สระและเขียน

หนังสือไทยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว^{๖,๗} เพราะได้ตระหนัก ถึงประโยชน์ในการเตรียมบทความทางวิชาการ.

สืบเนื่องจากนโยบายของนายกรัฐมนตรี ราชบัณฑิตยสถานคนปัจจุบันที่ต้องการปรับปรุงราชบัณฑิตยสถานให้เป็นสถาบันวิชาการที่สมนามสมฐานะ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้จัดทำวารสารราชบัณฑิตยสถานขึ้น เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และมอบให้ผมเป็นบรรณาธิการจัดทำวารสารตั้งแต่ฉบับที่ ๑ ของปี ๒๕๔๕ เป็นต้นไป. เมื่อผมเข้ามารับงานก็ต้องเผชิญกับปัญหาหลากหลายประการ อาทิ การใช้ภาษาไทย และหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งในบางส่วนแตกต่างกันไปจากที่ผมเคยทำในฐานะบรรณาธิการวารสารวิชาการแพทย์ ตามหลักเกณฑ์ของท่านอาจารย์หม่ออวย. ผมขอยกตัวอย่างสัก ๒-๓ คำดังต่อไปนี้:

การเขียนทับอักษร **t** และ **th** ถ้าใช้อักษรไทยด้วยตัว **ท** แล้ว คำว่า **thyroid** และ **typhoid** ก็จะเป็น ไทรอยด์ และ ไทฟอยด์. นักศึกษา

แพทย์และแพทย์หลายคนก็จะเขียนกลับเป็นภาษาเดิมว่า *tiroid* และ *tiphoid*. การทับสระ *i* และ *y* ให้เกิดความแตกต่างก็จะช่วยการถ่ายศัพท์คืนภาษาเดิมได้อย่างถูกต้อง เช่น *lime* และ *lyme* ทับศัพท์เป็น *ไลม์* และ *ลัยม์*. (ดูภาพสารบัญในหน้าต่อไปเป็นตัวอย่างประกอบ).

เมื่อผมชำระต้นฉบับบทความของวารสารราชบัณฑิตยสถาน ตามหลักเกณฑ์ที่ผมใช้และเชื่อว่าถูกต้อง ก็มีผู้ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าควรใช้ตามแบบที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการของราชบัณฑิตยสถาน. ผมได้ปฏิบัติตามในหลายเรื่อง เช่น การทับศัพท์ชื่อเคมีธาตุอย่าง ออกซิเจน และ คลอรีน แทน ออกซีเยน และ ฆลอรีน, ใช้ มิเตอร์ และ ปีโตรเลียม แทน มีเตอร์ และ ปีโตรเลียม. แต่ผมก็ยังไม่เข้าใจว่าทำไมสระ *i* และสระ

ee ของไทยไปตรงกับ *e* และ *i* ได้. ผมเคยรำคาญคนเขียนคำไทยของ video ว่า วิดีโอ หรือ วิดีทัศน์ อยู่นานแทนที่ถูกรวบรวมเขียนเป็น วิดีโอ หรือ วิดีทัศน์.

เหตุใด ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยของราชบัณฑิตยสถานไม่ลองพิจารณาแก้ไขการใช้วิธีทับศัพท์ให้ถูกต้อง ผมไม่เห็นความจำเป็นต้องยึดติดอยู่กับของดั้งเดิมตลอดไป.

เอกสาร

๑. Lincoln EM, Harris L, Bovornkitti S, Carretero R. The course and prognosis of endobronchial tuberculosis in children. *Am Rev Tuberc* 1956; 74:246-55.
๒. Bovornkitti S, Zabriskie J. A technique of bronchography in children with evaluation of contrast media. *Dis Chest* 1957; 32:388-99.

๓. Lincoln EM, Harris L, Bovornkitti S, Carretero R. Endobronchial tuberculosis in children. A study of 156 patients. *Am Rev Tuberc* 1958; 77:39-61.
๔. Lincoln EM, Davies PA, Bovornkitti S. Tuberculous pleurisy with effusion in children. A study of 202 children with particular reference to prognosis. *Am Rev Tuberc* 1958; 77:271-89.
๕. คณะทำงานพัฒนาวารสารวิชาการสาธารณสุข. คู่มือการพัฒนามาตรฐานวารสารวิชาการสาธารณสุข. นนทบุรี: สำนักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข; ๒๕๔๑. หน้า ๓๗-๔๑.
๖. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิธีใหม่สำหรับใช้สระและเขียนหนังสือไทย (ลายพระราชหัตถเลขาน). ใน: หนังสือการใช้เครื่องหมายวรรคตอน. จัดพิมพ์โดยราชบัณฑิตยสถาน ครั้งที่ ๑. กทม.: ไพศาลศิลป์การพิมพ์; ๒๕๒๖.
๗. บุญ อินทร์พรหม. การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย ตามพระราชนิยมในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. ใน: การใช้เครื่องหมายวรรคตอน. จัดพิมพ์โดยราชบัณฑิตยสถาน ครั้งที่ ๑. กทม.: ไพศาลศิลป์การพิมพ์; ๒๕๒๖ หน้า ๑-๑๓.

ปีที่ 40, ฉบับที่ 12, ธันวาคม 2531 Volume 40, No.12, December 1988

ฉบับครบครัน

สุจิตพากย์ รองปกหน้า

รายงานผู้ป่วยโรค มัลติเปิล สเคลอโรสิส ที่ตรวจวินิจฉัยด้วยการตรวจสมอง โดยใช้คลื่นสนามแม่เหล็กแรกในประเทศไทย - นิพนธ์ พวงวรินทร์ และคณะ	885
ประเมินสามเหตุของการผิดพลาดในการส่งตรวจแบบตรวจประจำวัน - พรณี พิเดช, และคณะ	893
ตับอักเสบจากพิษพาราเซตามอล - วิฑูร อัดโนโถ, เจียมจิตต์ ดำรงศักดิ์	899
โรคพิษ อาร์เซนิก ในคนงานร่อนแร่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีพ.ศ. 2530 - อรพรรณ เมธาติลกุล, และคณะ	905
ปริมาณ สุปเปอร์ออกไซด์ ดิสมิวเตส และ คีตาเลส ในเม็ดเลือดแดงของผู้ป่วยมาลาเรีย พลาสโมเดียม ไวแวกซ์ - สุวิทย์ อารีกุล, และคณะ	917
ความชุกชุมของปรสิตลำไส้ในผักสด อุจจาระ และเลือดของผู้ปรุงและจำหน่ายอาหารในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล - อุดม เอกตาแสง, และคณะ	923
การตรวจสุขภาพของพนักงานโรงงานผลิตแบตเตอรี่ - พรณี พิเดช และคณะ	929
จำนวนและการกระจายแพทย์เฉพาะทางสาขาประสาทวิทยา และประสาทศัลยศาสตร์ในประเทศไทย - อุดลย์ วิริยเวชกุล	937
บทความที่ปรึกษา : 1. ฮัยโปธาลามัส - ซีรีชัย เอกสันติวงศ์	945
2. การตรวจระดับ ทัยโรโทรปิน ด้วยวิธีอิมมูโนราดิโอเมตริกและประโยชน์ทางคลินิก - ทองคำ สุนทรเทพวรากล, อภิชาติ วิชญานรัตน์	955
บทความพิเศษ : 1. รายงานการก้าวหน้าของพิพิธภัณฑ์ก่อนประวัติศาสตร์ที่ศิริราช - สุต แสงวิเชียร, และคณะ	963
2. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารศิริราช - ปรีชา รัชพลเมือง	971
แพทยศาสตรศึกษา : หลักสูตรแพทยศาสตรศึกษาบัณฑิตมหาวิทยาลัยโครอนโด - อุดลย์ วิริยเวชกุล	973
บทบรรณาธิการ : การเสนอกฎหมายผู้ป่วย - อุดลย์ วิริยเวชกุล	979
ปกิณกะ : 1. ระบบงานเวชระเบียนในประเทศออสเตรเลีย	981
2. ศาสตราจารย์ 'บริกร'	989
3. ไข่ ฟาสซิโอลา ใน ไฟโบรติก คิสต์ ของ มีเส้นเดอริช	991

Index Number

Prologue Frontispiece

The First Magnetic Resonance Image of Multiple Sclerosis in Thailand - Niphon Pongvarin, et al.	885
Evaluation of the Causes of Error in Analysis of Routine Tests - Phannee Pidetcha, et al.	893
Paracetamol Induced Hepatotoxicity - Vitoon Attanatho, Chiamchit Damrongsak	899
Arsenic Poisoning Among Seiving Workers in Nakhon Si Thammarat, 1987 - Orapan Methadilokkul, et al.	905
Erythrocyte Superoxide Dismutase and Catalase Activities in Red Cell Infected with Plasmodium vivax - Suvit Areekul, et al	917
Prevalence of Intestinal Parasites in Fresh Vegetables and Food Handlers of Faculty of Medicine, Siriraj Hospital - Udom Egtasaeng, et al.	923
Screening Health of Battery Manufacture Workers - Phannee Pidetcha, et al.	929
Specialist Diploma Holders in Neurology and Neurosurgery in Thailand - Adulya Viriyavejakul	937
REFRESHER COURSES : 1. Hypothalamus - Sirichai Eksantiwong	945
2. Estimation of Tyrotropin Level - Thongkum Sunthronthepvarakul, Apichat Vichayanarat	955
SPECIAL ARTICLES : 1. Siriraj Prehistoric Museum - Sood Sangvichien	963
2. Siriraj Bulletin Board - Preecha Rugpolmoung	971
MEDICAL ARTICLE : M.D. Curriculum, University of Toronto - Adulya Viriyavejakul	973
EDITORIAL : Case Presentation - Adulya Viriyavejakul	979
MISCELLANY : 1. Medical Record Administration in Australia	981
2. 'Sevice' Professor	989
3. Fasciola Eggs in Fibrotic Cysts in Mesentery of a Thai Woman	991

ภาพสารบัญตัวอย่างการทับอักษร *Th* ด้วย *ท* ทำให้ศัพท์ภาษาอังกฤษ *Thyrotropin* (refresher course No. 2) กลายเป็น *Tyrotropin* (ทัยโรโทรปิน - บทความที่ปรึกษาเรื่องที่ 2)